

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

1.

KURJER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 2-го Января — 1845 — Wilno. WTOREK, 2-go Stycznia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 26 Декабря.

ВЫСОЧАЙШАЯ ГРАМОТА.

Свиты Нашей Генералъ-Майору Графу Кушелеву.

Уволивъ васъ, согласно прошенію вашему и по уваженію разстроенаго здоровья, отъ управленія Артиллерійскимъ Департаментомъ Военнаго Министертва, и вмѣстѣ съ тѣмъ обращая особенное Наше вниманіе на постоянно-усердную вашу службу, ознаменованную опытами неутомимой дѣятельности и полезныхъ трудовъ въ званіи первоначально Вице-Директора, а въ послѣдствіи, въ продолженіи четырехъ лѣтъ, въ должноти Директора того Департамента, Всемилостивѣйше жалуя васъ Кавалеромъ Ордена Св. Равноапостольнаго Князя Владиміра второй степени, знаки коего при семъ препровождаю, пребываемъ Императорскою Нашею милостию къ вамъ благосклонны.

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

С. Петербургъ,
1-го Декабря 1844 года.

С М Ъ С Ъ.

ЛѢСНОЕ ХОЗЯЙСТВО И ЛѢСОУПРАВЛЕНІЕ ВЪ РОССІИ.

При поступленіи лѣснаго Управленія въ вѣдѣніе Министерства Государственныхъ Имуществъ, состояніе лѣсовъ, безпрестанно случавшіеся пожары и самовольныя порубки, указали необходимость безотлагательно принять самыя строгія мѣры къ охраненію лѣсовъ, и за симъ только приступить ко введенію въ нихъ правильнаго лѣснаго хозяйства, на основаніяхъ твердыхъ, климату, различнымъ мѣстностямъ государства, законамъ и обычаямъ народа, и цѣнности лѣснаго матеріала вполнѣ соответствующихъ.

Образованіе Корпуса Лѣсничихъ.

Для успѣшнѣйшаго достиженія первой цѣли, т. е. надежнѣйшаго охраненія лѣсовъ, признано необходимымъ возобновить духъ и разумъ всего лѣснаго управленія, преобразованиемъ въ военное состояніе. Въ сихъ видахъ образованъ Корпусъ Лѣсничихъ изъ военныхъ чиновъ, которые, привыкнувъ къ военной дисциплинѣ и точности, представляли болѣе ручательствъ въ исполненіи своихъ обязанностей.

WІADOMOŚCI KRAJOWE.

St Petersburg, 26-go Grudnia.

NAJWYŻSZY DYPLMAT,

Orszaku Naszego Jeneral-Majorowi Kuszelewowi.

Uwolnwszy was, stosownie do waszej prosby i przez wzgląd na zwalzone zdrowie, od zarządu Departamentu Artilleryjnego Ministerstwa Wojny, i zarazem zwracając szczególną Naszą uwagę na ciągłą gorliwą waszą służbę, odznaczoną dowodami niezmordowanej czynności i prac pożytecznych, naprzód w stopniu Wice-Dyrektora, a następnie, przez lat cztery, w obowiązkach Dyrektora tegoż Departamentu, Najmilościwiej mianujemy was Kawalerem Orderu Św. Równego z Apostołami Xięcia Włodzimierza klasy drugiej, którego ozdoby przytém załączając, pozostajemy CESARSKĄ NASZĄ łaską ku wam przychylni.

Na oryginalie własną JEJEGO CESARSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

НИКОЛАЙ.

St. Petersburg,
1-go Grudnia 1844 roku.

ROZMAITOŚCI.

LESNE GOSPODARSTWO I ZARJAD LASÓW W ROSSYI.

Po przejściu lesnego zarządu w wiedzę Ministerjum Dóbr Państwa, stan lasów, ciągle wydarzające się pożary i samowolne wycinania drzew, wskazywały niezbędną potrzebę przedsięwziąć bez zwłoki najsurowsze środki dla oszczędzenia lasów, i wtenczas dopiero myśleć o zaprowadzeniu w nich porządnego lesnego gospodarstwa, na zasadach stałych, do klimatu, rozmaitych miejscowości państwa, do praw i zwyczajów narodu, tudzież do wartości lesnego materiału, ściśle zastosowanych.

Ustanowienie Korpusu Lésniczych.

Dla skuteczniejszego dojścia do pierwszego celu, to jest, dla pewniejszej ochrony lasów, zwierzchność uznała za rzecz konieczną odnowić duch i pojęcie całego lesnego zarządu, przekształcając go na wojenną stopę. W tym celu został urządzony Korpus Lesniczych z ludzi wojskowych, którzy, przywyklszy do wojennej karności i porządku, dają więcj rękjmi ścisłego pełnienia swoich obowiązków.

Высочайшими Грамотами, 6-го Декабря, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами ордена Св. Анны 1-й степени, Генералъ-Мажоры: Командиръ Лейбъ Гвардіи Московскаго Полка, *Поляковъ*; Командиръ Образцоваго Пѣхотнаго Полка, *Максимовичъ 1-й*, и Окружный Генералъ 2-го Округа Отдѣльнаго Корпуса Внутренней Стражи, состоящій по Арміи *Панталѣевъ 1-й*.

— Управляющему Третьимъ Департаментомъ Государственныхъ Имуществъ, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику *Левину*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Директоромъ сего Департамента.

Государь Императоръ, по Положенію Комитета Гг. Министровъ, въ слѣдствіе представленія Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, Высочайше повелѣть соизволилъ: приготовленныхъ Министерствомъ Народнаго Просвѣщенія трехъ Преподавателей агрономическихкихъ наукъ прикомандировать, по усмотрѣнію его, къ Попечителямъ Учебныхъ Округовъ, для чтенія, по ихъ назначенію, публичныхъ лекцій сельскаго хозяйства въ значительнѣйшихъ городахъ, гдѣ нѣтъ Университетовъ, съ предоставленіемъ симъ Преподавателямъ всѣхъ правъ и преимуществъ университетскихъ Адъюнктовъ, по приобрѣтеніи ими ученой степени Магистра, и съ производствомъ имъ изъ Государственнаго Казначейства, со времени прикомандированія къ Попечителямъ, жалованья отъ 571 руб. 84 коп. до 714 руб. 80 коп. и квартирныхъ отъ 85 руб. 80 коп. до 90 руб. серебромъ въ годъ, смотря по тому, въ какомъ Учебномъ Округѣ будутъ находиться, а также прогонныхъ денегъ, по положенію, при командированіи для чтенія лекцій; въ свободное же отъ лекцій время, состоять имъ при Университетахъ тѣхъ Округовъ, для пособія Профессорамъ при преподаваніи и исполненіи другихъ порученій, имѣющихъ связь съ ихъ назначеніемъ.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

П р у с с і я.

Берлинъ, 15 Декабря.

По приказанію Короля, въ слѣдствіе представленія капельмейстера двора Е. В. г-на Мейербеера, въ Королевскомъ оперномъ театрѣ имѣеть быть вскорѣ представлена опера „Эврианта“, сочиненіе Вебера, и весь сборъ съ этого представленія препровожденъ будетъ въ дрезденскій комитетъ, учрежденный для сооруженія памятника знаменитому композитору, коего смертныя останки привезены недавно на родину.

— Изъ Кенигсберга сообщаютъ слѣдующее: „Ученики Гейдельбергскаго университета постановили и согласились впредь, всѣ недоразумѣнія, могущія подать поводъ къ дуэли, подвергать рѣшенію почет-

Приготовление свѣдущихъ офицеровъ.

Вмѣстѣ съ симъ, для приготовленія достаточнаго числа свѣдущихъ офицеровъ, число воспитанниковъ Лѣснаго Института отъ 70 увеличилось до 200, причѣмъ спеціальному ихъ образованію дано совершенно практическое направленіе. Лѣсныя и Естественныя Науки вмѣнено преподавателямъ въ обязанность читать преимущественно въ самомъ лѣсу, и въ теченіе всего лѣтнаго времени удостоверяются на экскурсіяхъ въ томъ, что воспитанники вполнѣ умѣють примѣнять къ самому дѣлу познанія, теоретически имъ преподаванія. По окончаніи курса въ Институтѣ, они, подъ руководствомъ опытнаго лѣсничика, въ теченіе одного съ половиною года, производятъ въ образцовомъ лѣсничествѣ работы по сѣвкѣ, таксаціи и лѣсоустройству, упражняясь вмѣстѣ съ тѣмъ въ практическомъ дѣлопроизводствѣ, къ обязанностямъ мѣстнаго лѣсничика относящихся, и за симъ только, поступая на дѣйствительную службу, они получаютъ въ управленіе особыя лѣсничества, подъ ближайшимъ надзоромъ Управляющихъ Палатами и Губернскихъ Лѣсничихъ. По окончаніи практическаго образованія, лучше по способностямъ и успѣхамъ офицеры, предназначаемые для занятія со временемъ должностей губернскихъ и ученыхъ лѣсничихъ, поступаютъ на полгода въ офицерскій классъ, въ которомъ, кромѣ повторенія вкратцѣ всего, имъ теоретически и практически преподаваемаго, съ надлежащими примѣненіями и поясненіями, читаются высшія лѣсныя и камеральныя науки. Кромѣ сего, тѣ изъ

Презъ Найвысше Дипломата, 6 го Грудня, Найлaskавіей мianowanі Kawalerami Orderu Św. Anny 1-jej klasy, Jeneral-Majorowie: Dowódzca Moskiewskiego Półku Gwardyi, *Poliakow*; Dowódzca Wzorowego Półku Piechoty, *Maksimow 1-szy*, i Okręgowy Jeneral 2-go Okręgu Oddzielnego Korpusu Wewnętrznej Straży, liczący się w Armii *Pantalejew 1-szy*.

— Zarządzającemu Trzecimъ Departamentemъ Dóbr Skarbowych, Rzeczywistemu Radcy Stanu *Lewszynowi*, Najlaskawіей rozkazano byдъ Dyrektoremъ tego Departamentu.

Jego CESARSKA MOŚĆ, po nastalém postanowieniu Komitetu Ministrów, w skutek przedstawienia P. Ministra Narodowego Oświecenia, Najwyżej rozkazać raczył: u-sposobionychъ przez Ministerstwo Narodowego Oświecenia trzechъ Nauczycieli agronomicznychъ nauk, przesłać, stosownie do uwagi Ministra, do Kuratorówъ Naukowychъ Okręgów, dla otwarcia publicznychъ lekcjiъ gospodarstwa wiejskiego wъ znaczniejszychъ miastachъ, gdzie niema Uniwersytetów, z nadaniemъ tymъ Nauczycielomъ wszystkichъ prawъ i przywilejów, jakie służą Adjunktomъ Uniwersyteckim, pootrzymaniu przezъ nichъ uczonego stopnia Magistra, i zъ przeznaczeniemъ imъ zъ Podskarbstwa Państwa, od dnia przesłania ichъ do Kuratorówъ, od 571 rub. 84 kop. do 714 rub. 80 kop. pensyi, i na mieszkanie od 85 r. 80 kop. do 90 rub. srebremъ na rok, stosownie do tego, wъ jakimъ Naukowymъ Okręgu będą się znajdowali, a także koszta podróży, podługъ prawideł, przy wysyłaniu do czytania kursów. Wъ czasie wolnymъ odъ lekcji, mają oni zostawać przy Uniwersytetachъ tychъ Okręgów, dla pomocy Professorówъ wъ wykładzie nauk, oraz dla wypelniania innychъ poruczeń, mającychъ związekъ zъ ichъ przeznaczeniemъ.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

P r u s s i a.

Berlin, 15 грудня.

Król Jmó, na przedstawienie nadwornego kapelmistrza P. Meyerbeer, rozkazał, aby opera Webera: *Euryantke*, była odegraną na teatrze Królewskimъ opery, a dochód zъ tego widowiska byłъ przesłany komitetowi, zawiązanemu wъ Dreźnie, dla wystawienia pomnika temu wielkiemu kompozytorowi, którego popioły zostały sprowadzone do Niemiec, i spoczywają teraz wъ ziemi rodzinnej.

— Piszą zъ Królewca: „Uczniowie Uniwersytetu wъ Heidelbergu postanowili między sobą wytypić pojedynki, i zgodzili się na przyszłość, wszelkie zatargi, mogące dać powódъ do pojedynku, poddawać pod rozstrzygnięcie Ho-

P. zygótowanie umiejętnychъ oficerów.

Obokъ tego, dla przygotowania dostatecznej ilości umiejętnychъ oficerów, powiększono liczbę wychowancówъ Lesnego Instytutu odъ 70 do 200 osób, tudzież спеціальному ichъ kształceniu się nadъ no zupełnie praktyczny kierunek. Lesne i Przyrodzone Nauki zalecono nauczycielomъ wykładać koniecznie wъ samymъ lesie, i wъ ciągu całego lata przekonywać się, za pomocą naukowychъ wycieczek, azali uczniowie umieją dobrze zastosowywać do praktyki wiadomości, teoretycznie sobie na lekcjachъ udzielone. Po ukończeniu kursu wъ Instytucie, uczniowie, pod przewodnictwemъ biegłego leśniczego, wъ ciągu półtora roku, wykonywują wъ wzorowymъ leśnictwie różne roboty, tyczące się zdejmwania planów, ocenki i urządzania lasów, tudzież oswajają się zъ praktycznymъ tokiemъ interesówъ do obowiązkówъ miejscowego leśniczego należących, i wtenczas dopiero wchodzi do rzeczywistej służby, dostając wъ zarządъ osobne leśnictwa, podъ bezpośrednimъ dozoremъ Zarządzającychъ Izbami Dóbrъ Państwa i Gubernialnychъ Leśniczychъ. Po ukończeniu praktycznego kształcenia, odznaczający się zdolnościami i postępemъ wъ naukachъ, przeznaczeni do zajęcia zъ czasem obowiązku gubernialnychъ i uczonychъ leśniczychъ, idą na półrocze do oficerskiej klasy, gdzie, prócz powtórzenia wъ krótkości tego wszystkiego, co jużъ teoretycznie i praktycznie przeszli, ze stosownemi uwagami i objaśnieniami, słuchają wyższychъ leśnychъ i kameralnychъ nauk. Nadto, oficerowie, którzy okazują szczególną chęć do nauki i zdolność do poznania i zgłębienia jakiegobądź przedmiotu i wъ ogólności mają pociągъ do stanu nauczycielskiego, wysyłają się za granicę, dla zajęcia zъ czasem miejsca pre-

наго суда присяжныхъ, состоящаго изъ десяти студентовъ, избранныхъ обѣими сторонами, по пяти изъ каждой. Примеру этому послѣдовали студенты Кенигсбергскаго университета.

— Здѣшній магистратъ довѣлъ до свѣдѣнія всѣхъ архитекторовъ, какъ туземныхъ, такъ и иностранныхъ, что открыть конкурсъ для получения награды, за составленіе плана и сметы на постройку госпиталя въ Берлинѣ на 600 чел. Изготовленные планы должны быть присланы въ Магистратъ не позже 1 Апрѣля 1845 года, и одобренные получать слѣдующія награды: первый 500 тал., второй 300 тал., и третій 200 тал.

— Издержки по сооруженію желѣзной дороги отъ Познани до Глогова, будутъ простираться, по исчисленію, до 2,700,000 талеровъ.

Франція.

Парижъ, 21 Декабря.

Въ одномъ изъ журналовъ утверждаютъ, что правительство намѣрено разгрузить 20 кораблей, но за то хочетъ усилить число контръ адмираловъ и вице-адмираловъ, несмотря на то, что изъ 20 контръ адмираловъ, едва четвертая часть, а изъ вице-адмираловъ ни одинъ не находится въ дѣйствительной службѣ.

— Уже нѣсколько разъ было упоминаемо о Французскомъ протекторатѣ надъ Гамбьерскими или Монгаревскими островами. По описанію журнала *Océanie française*, актъ принятія этихъ острововъ во владѣніе, начальникомъ фрегата *La Charte*, капитаномъ Пенандомъ, происходилъ 16 Февраля сего года; французскіе миссіонеры были дѣйствующими лицами при этой церемоніи. Послѣ высадки на островъ 300 чел., совершенія молебствія и поднятія французскаго флага, составленъ былъ слѣдующій документъ. „Мы ниже подписавшіеся, Король и главные начальники Монгаревскихъ острововъ, принявъ, по собственному внутреннему побужденію, римско-католическую вѣру, торжественно объявляемъ, что желаемъ составлять свободное и независимое государство, подъ покровительствомъ Августѣйшаго Людовика-Филиппа I, Короля Французскаго, и въ знакъ нашего соединенія съ Франціею, желаемъ принять флагъ этой великой націи, которая проложила намъ путь къ гражданственности.“ Актъ этотъ подписанъ также миссіонеромъ Лозю. Капитанъ, не оставивъ ни одного чловека изъ своего отряда, отплылъ отъ сихъ острововъ 20-го числа. Принятіе подъ покровительство Франціи острововъ Валлійскихъ и Фонтана, совершилъ Г. Малле, командиръ корабля *Embascade*, въ дѣйствіе личнаго желанія королей сказанныхъ острововъ, Лавельна и Петито, съ которыми заключилъ также торговые трактаты; за сѣмъ губернаторъ Брюа отпра-

офицеровъ, которые оказываютъ особую любознательность и способность къ подробному изслѣдованію и изученію какого либо предмета и вообще имѣютъ склонность быть преподавателями, отправляются за границу, для занятія со временемъ мѣсть профессоръ лѣсныхъ наукъ въ учебныхъ заведеніяхъ Министерства.

Въ настоящемъ составѣ своемъ, Институтъ имѣетъ возможность выпускать ежегодно на дѣйствительную службу болѣе 30-ти офицеровъ, т. е. 20-ю часть полнаго комплекта офицеровъ Корпуса Лѣсничихъ, каковое число можно считать на будущее время достаточнымъ, въ томъ соображеніи, что большая часть офицеровъ охотно остаются въ сей службѣ, до достиженія высшихъ чиновъ, и что управленіе значительнымъ числомъ лѣсничества, въ коихъ, по отдаленности ихъ, вовсе нѣтъ сбыта лѣса и гдѣ по сему нужно только охраненіе лѣсовъ, безъ особенныхъ техническихъ познаній, можетъ быть до времени поручено офицерамъ, не получившимъ спеціальнаго въ Институтѣ образованія.

Приготовленіе Обвѣздчиковъ.

Для содѣйствія лѣсничимъ въ исполненіи ихъ обязанностей, въ лѣсныхъ дачахъ предназначено имѣть, смотря по величинѣ лѣса, по одному или нѣскольکو конныхъ обвѣздчиковъ.

Опредѣленіе ихъ, какъ сіе донынѣ дѣлалось, изъ отставныхъ нижнихъ военныхъ чиновъ, представляло то, весьма важное неудобство, что они болѣею частью неграмотны и незнакомы съ самыми необхо-

дательныхъ Саду Присяжныхъ, złożonego z dziesięciu uczniów, wybranych po połowie przez obie strony. Przykład ten został natychmiast przyjęty do naśladowania przez uczniów Uniwersytetu królewieckiego.

— Magistrat tutejszy podał do wiadomości wszystkich architektów, tak krajowych jak i zagranicznych, iż otworzony został konkurs do nagrody, na plan i obliczenie kosztów budowy szpitala w Berlinie na 600 osób. Wypracowania mają być przesłane do Magistratu najpóźniej do d. 1 kwietnia 1845 roku. Plan uznany za najodpowiedniejszy celowi, otrzyma nagrody 500 tal., drugi po nim 300 tal., trzeci zaś 200 tal.

— Koszta budowy drogi żelaznej z Poznania do Głogowa, obliczono na 2,700,000 talarów.

Франція.

Парижъ, 21 грудня.

Једен зъ диенникѣвъ твѣрди, że rząd każe rozbroić 20 okrętów, a tymczasem chce powiększyć liczbę Kontr-Admiralów i Vice-Admiralów; chociaż z 20 Kontr-Admiralów, zaledwie czwarta część, a z Vice-Admiralów ani jeden, nie jest użyty w służbie czynnej.

— Kilka razy była już wzmianka o francuzkim protektoracie nad wyspami Gambijskimi czyli Mangarewa. Według dziennika *Océanie Française*, objęcie tych wysp w posiadłość przez dowódcę fregaty *La Charte*, Kapitana Penand, nastąpiło d. 16 lutego r. b. Missjonarze francuzcy, przewodniczyli temu obrzędowi. Po wysadzeniu na ląd 300 ludzi, odprawieniu mszy św. i zatknięciu bandery francuzkiej, wygotowano następujący dokument: „My niżej podpisani, Król i główni naczelnicy wysp Mangarewa, przyjąwszy z przekonaniem rzymsko-apostolską-katoličką religią, oświadczamy uroczystie, iż chcemy stanowić wolne i niezawisłe państwo, pod opieką N. Ludwika-Filipa I. Króla Francuzów, i na dowód naszego połączenia się z Francją, pragniemy przyjąć banderę tego wielkiego narodu, który nas na cywilizacyą wyświęcił.“ Takowy akt podpisany został także przez wielbnaego Ojca Lianu. Kapitan, nie pozostawiwszy wcale wojska, odплыł z tych wysp d. 20. Przyjęcie pod opiekę Francji grupy wysp Wallis i wyspy Fontana, uskutecznił P. Mallet, dowódzca okrętu *Embascade*, na własną prośbę Królów rzeczonych wysp: Lawelna i Petito, z którymi zawarł traktaty handlowe; poczem Gubernator Bruat wysłał tam okręt *Adolphe* z zawiadomieniem, iż się przychyła dorzeczonych układów. Przez te nowe posiadłości, Francuzi rozszerzyli swe państwo Polinezyskie najwschód i zachód od Otahiti, wprawdzie nie bardzo znacznie, bo w grupie wysp Gambijskich, z czterech głównych wysp złożonej, największa ma tylko 4 mile długości a 1 szerokości. Wszystkie te wyspy

Тессорѣвъ лѣсныхъ наукъ въ едукacyjnychъ закладкахъ Министерства.

W obecnym swoim układzie, Instytut może co rok wydawać na rzeczywistą służbę więcj niż 30 oficerów, to jest dwudziestą część pełnego kompletu oficerów Korpusu L. śniczych; jakową ilość można uważać na przyszłość za dostateczną, z tego mianowicie względu, że większa część oficerów, do otrzymania rang wyższych, chętnie na tej służbie zostaje, i że zarząd znacznej ilości l. śnictw, w których, z powodu odległości, niema odbytu na drzewo, i gdzie zatem sama tylko straż lasów, bez szczególnych technicznych wiadomości, jest potrzebna, może być poruczony do czasu oficerom, którzy nie otrzymali specjalnego w Instytucie ukształcenia.

Przygotowanie Strażników.

Dla pomocy l. śniczych w pełnieniu ich obowiązków, zalecono mieć w l. śnych kwaterach, stosownie do obszerności lasu, po jednemu lub po kilku konnych strażników.

Wybor ich, jak to dotąd bywało, z liczby dymisyonowanych niższych rang wojskowych, ma tę ważną niedogodność, iż ci ludzie nie umieją czytać i pisać i nie są nawet obeznani z pierwszemi zasadami l. śnictwa, we wzglę-

вилъ туда судно *Adolphe*, съ уведомленіемъ о своемъ согласіи относительно упомянутыхъ договоровъ. Приобрѣтеніемъ этихъ новыхъ владѣній, Франція распространила свой полинезскія земли на востокъ и западъ отъ О'Таити; впрочемъ разширеніе сіе не слишкомъ значительно; ибо изъ группы Гамбьерскихъ острововъ, состоящей изъ четырехъ главныхъ острововъ, самый большой имѣетъ 4 мили въ длину и 1 въ ширину. Всѣ эти острова не слишкомъ плодородны, и едва нѣсколько кораблей можно на оныхъ снабдить свиньями, дичью и плодами. Острова же Валлійскіе, находятся близъ австралійскаго материка, между тремя архипелагами: Ламо, Тонга и Св. Вита. Отъ перваго изъ нихъ, состоящаго подъ протекторіатомъ Англии, они отдѣлены только узкимъ морскимъ заливомъ. Островъ Фонтана лежитъ недалеко отъ сѣверо-западнаго берега Новой Голландіи, при землѣ Витта, гдѣ также находится англійскій островъ Адель, на Малайскомъ Архипелагѣ.

— Г. Ламартинъ, который пріѣдетъ сюда къ открытію палаты, велѣлъ наново отдѣлать свой домъ, и намѣренъ давать блистательные балы, чтобы опровергнуть ложные слухи о худомъ состояніи его финансовъ.

— Изъ Марсели отъ 19 Декабря сообщаютъ слѣдующее: „Зима у насъ необыкновенно холодна. Сегодняшній морозъ доходитъ до 3 градусовъ, а снѣга такъ глубоки, что городскія улицы покрыты имъ на два фута, а окрестности еще глубже. Весьма опасаются за масличныя деревья.

— Въ *Revue de Paris* напечатано слѣдующее: Въ послѣднихъ числахъ Октября, атмосфера бываетъ въ состояніи насыщенія электричествомъ и волнованія, которое причинило ураганы, а преимущественно болѣзненное предрасположеніе, сообщившееся всему народонаселенію. Всѣ болѣе или менѣе чувствуютъ себя нездоровыми въ Парижѣ; это — или родъ недомоганія (*malaise*), истощающаго тѣло и расслабляющаго умственные способности, или же приливъ крови въ голову, оканчивающійся часто апоплексическимъ ударомъ. Это состояніе пресыщенія электричествомъ, вмѣсто того, чтобы сосредоточиваться въ облакахъ и уничтожаться посредствомъ громовыхъ ударовъ, какъ дѣлается въ лѣтнее время, обнимаетъ, какъ кажется, всю массу воздуха, и наполняетъ оную въ видѣ самыхъ мелкихъ атомовъ. Два преимущественно явленія, свидѣтельствующія объ этомъ, были замѣчены. Ночью, 2 Ноября, при мелкомъ дождѣ, весь горизонтъ былъ освѣщенъ, и какъ бы проникнулъ довольно яркимъ, бѣловатымъ, свѣтомъ, который, усиливаясь постепенно, перешелъ въ красный цвѣтъ и наконецъ исчезъ. Того же дня, вечеромъ, Д-ръ Морель, во время уроковъ, которые давалъ въ коллегіумѣ великаго Людовика, замѣтилъ, что дождевыя капли, падая на землю, крыши, окошка и пр., издавали при своемъ паденіи фосфорической свѣтъ, и слабый трескъ, на подобіе искръ, получаемыхъ изъ электрическаго конденсатора, при чемъ также со-

димыми правилами лѣсоводства, относительно собиранія во время древесныхъ семянъ, порядка рубки и опредѣленія размѣровъ различныхъ сортиментовъ лѣса, при отпускѣ оного въ продажу.

Для отвращенія сего важнаго недостатка, и дабы дать возможность и частнымъ владѣльцамъ образовывать для себя практическихъ лѣсничихъ, учреждены Образцовая Рота изъ малолѣтковъ и сиротъ государственныхъ крестьянъ при Лѣсномъ в Межевомъ Институтѣ, и Школа егерей при Лисинскомъ Учебномъ Лѣсничествѣ. Въ сихъ обоихъ учрежденіяхъ учащіе получаютъ образованіе, принаровненное къ будущему ихъ предназначенію, соразмѣрное съ симъ предназначеніемъ преподаваніе, безъ всякаго излишества имѣетъ совершенно практическое направленіе.

Каждому объѣздику ввѣрется для надзора особое пространство лѣса, которое, по изданной Министерствомъ Государственныхъ Имуществъ подробной инструкціи, должно имѣть соразмѣрную съ возможностью надзора величину.

Каждый изъ сихъ объѣздовъ раздѣленъ на нѣсколько обходовъ; охраненіе каждаго обхода поручено лѣсному стрѣлку, или сторожу.

Лѣсная стража.

Охраненіе лѣса въ сихъ обходахъ, которое нынѣ, въ болшей части губерній, ввѣрено государственнымъ крестьянамъ, избираемымъ для сего отъ каждаго общества, по многимъ причинамъ неудобно и составляетъ, безъ сомнѣнія, одну изъ главныхъ

небольшою, и заедва kilka okrętów może się na nich zaopatrzyć w świnie, drób i owoce. Wyspy Wallijskie, leżą w pobliżności stałego lądu Australii, pomiędzy trzema archipelagami: Lamoe, Tonga i św. Wita. Od pierwszego z nich, zostającego pod protektoratem Anglii, oddzielone są tylko wąską odnogą morską. Wyspa zaś Fontana, leży niedaleko północno-zachodniego brzegu Nowej Hollandyi, przy kraju Witta, gdzie także znajduje się w blizkości angielska wyspa Adele, na archipelagu Malajskim.

— P. Lamartine, który tu przybędzie na otwarcie Izby, kazał urządzić na nowo swój pałac, i ma dawać świetne wieczory, aby zbić fałszywe pogłoski o nadwężonym stanie jego majątku.

— Z Marsylii donoszą pod d. 19 grudnia: „Zima u nas jest nadzwyczaj sroga. Dziś mamy tu mróz dochodzący do 3 stopni, i masę śniegu, jakiej dawno nie widziano. Ulice miasta okryte są nim na dwie stopy wysoko, a cała okolica jeszcze głębiej jest zasypana. Obawiają się bardzo o drzewa oliwne.

— W *Revue de Paris* czytamy: Od końca Października atmosfera jest w stanie przesyecenia elektrycznością i ciągłego w zburzenia, który dał początek gwałtownym porывom wichru, a szczególnie pewnemu usposobieniu chorobowitemu, rozciągającemu się na całą masę ludności. Wszyscy mniej lub więcej czują się cierpiąciami w Paryżu; jest to albo rodzaj niedomagania (*malaise*), wycieńczającego ciało i przytłumiającego władzę umysłową, albo bicie krwi do głowy, kończące się często na apoplexyi. Ten nadmiar elektryczności, zamiast, jak w porze letniej, koncentrować się w chmurach i rozbrajać się piorunami, zdaje się obejmować całą masę powietrza i napełniać je w najdrobniejszych atomach. Dwa szczególniejsze zjawiska zdają się przekonywać o tém. W nocy 2 listopada, wśród drobnego deszczu, cały widnokrąg ukazał się oświetlony, jakby na skrót przejęty, dość żywym białawym światłem, które stopniami przeszło w czerwone i zagasło nakoniec. Tegoż dnia wieczorem, Doktor Morel, w czasie lekcyi, którą wykladał w Kollegium Ludwika Wielkiego, zauważył, że krople deszczu, padając na ziemię, dachy, okna, etc. wydawały za każdym rozprysnięciem się blask fosforyczny, a przytém słaby szelest, naksztalt iskiei odbieranych z kondensatora elektrycznego, czemu też towarzyszył i zwykły zapach fosforyczny. Ten osobliwy stan powietrza jest przedmiotem pilnych badań Akademii Nauk.

dzie mianowicie zbierania w porę drzewnych nasion, porządku ścięcia drzew i oznaczenia rozmiaru różnych gatunków drzewa, przy wystawieniu go na sprzedaż.

Dla uchylenia téj głównej zawady, tudzież aby prywatnym właścicielom nastręczyć możność ukształcenia dla siebie praktycznych leśniczych, urządzone zostały: Wzorowa Rota z dzieci i sierot włóscian skarbowych przy Lesnym i Granicznym Instytucie, i Szkoła strzelców przy Lisinśkim Naukowym Lesnictwie. W obu tych zakładach uczący się otrzymują ukształcenie stosowne do ich przyszłego powołania, a odpowiedny temu celowi wykład nauk ma zupełnie praktyczny kierunek.

Każdemu strażnikowi przeznaczają się dla dozoru oddzielna przestrzeń lasu, objazdem zwana, której obszerność, podług wydanej z Ministerjum Dóbr Państwa szczegółowej instrukcyi, ma być zastosowana do możności dozoru.

Każdy z tych objazdów dzieli się jeszcze na kilka części, obchodami zwanych; dozór zaś każdego obchodu porucza się leśnemu strzelcowi, albo stróżowi.

Straż leśna.

Straż lasu w obchodach, dziś w większej części gubernij powierzona skarbowym włóscianom, wybieranym ku temu przez każdą gminę, jest z wielu względów niedogodną i stanowi bez wątpienia jedną z główniejszych przyczyn ogólnego zniszczenia lasów. Ze zwyczaju Rus-

прождались обыкновенным фосфорным запахом. Это особенное состояние атмосферы, составляет теперь предмет тщательных исследований академии наук.

22 Декабря.

В Мониторь обнародовано пространное постановление о преобразовании министерства внутренних дел, на основании одной из статей закона о бюджете 1844 года, по силе коей все министерства должны быть преобразованы с 1-го Января 1845 года. Главное правление сего министерства будет впредь состоять из кабинета министра и 7 отделений, а именно главного секретариата, отделения генеральной полиции, администрации общей и по департаментам, управления общин и госпиталей, пристража за тюрьмами, отделения изысканий произведений и отделения счетного. В канцелярии министра будут заниматься 196 чиновников с соответственным жалованьем от 1,500 до 12,000 фр. Такими же постановлениями обнародованы касательно преобразования министерств: публичных зданий, земледелия и торговли, народного просвещения и финансов.

— На пароход *Fulton* недавно отправился из Бреста в Буэнос-Айрес г-н Марель, временный французский поверенный в делах. Главная цель его поездки состоит в том, чтобы помирить адмирала Лене с генеральным консулом французским, г-м Пишоном, а притом уговорить первого согласоваться с видами консула.

— Людовик Наполеон прислал в редакцию журнала *Globe* письмо, в котором хотя и злеть свое сожаление, что генерал Монтолон столь важные записки о заточении Наполеона на остров св. Елены намеревается издавать в фельетонь журнала *Presse*, однако же за верность их ручается.

— Известно, что Сардиния, 28-го Августа 1843 года, заключила с Францією торговый трактат. Трактатом этим постановлено на одинаковых условиях принимать в гаванях корабли обеих государств, и обеспечена литературная и артистическая собственность, а равно предоставлены значительны выгоды французским произведениям земледелия и промышленности. Трактат сей по сие время не приведен в исполнение, как кажется, по поводу осторожнаго влияния, а потому можно ожидать, что прения палаты объяснят это дело.

— Совет министров не прежде как в следующую вторник, 24-го Декабря, сделает постановление для составления проекта тринной речи, при открытии палаты.

— Слухи, разбываемые о перемьне министерства, не имеют никакого основания.

23 Декабря.

Третьяго дня, Дворь отправился в Версаль.

причинь повсемьстнаго опустошения льсовь. По обычаю Русских крестьян — селиться многими семействами в одном мьсть — в больших деревнях случается весьма часто, что польсовщик живеть оть 20-ти до 30-ти и болье вьсть оть участка, вьвернаго его охранения. По совершенной неудобности такого льсохранения, вь 1832 году уже признано было необходимым устроить особенную постоянную льсную стражу.

До 1837 года поселено было только ньсколько семейств вь двух губерниях, и Министерство Государственных Имуществ вьстрьтило вь распространении сей необходимой, особенно вь цьбных дачах, мьбры, чрезвычайныя затруднения.

Для отвращения различных неудобств, признано необходимым немедленно приступить кь раздьлению вьсех льсных дачь на объьзды и обходы; но разграничение оных вь льсах, занимающих огромныя пространства, на кои или вовсе не имьлось планов, или имьлись весьма не точныя, представляло трудь неимовьрный. Особыми однако жь стараниями и дьбательностью льсеничых, опредьление объьздовь и обходовь, на основании особых по сему предмету наставлений приводится постепенно вь исполнение.

Раздьление льсовь на вице-инспекции.

За направлением, такимь образом, дьбствий мьстнаго льснаго управления вь губерниях кь достижению надлежащаго охранения льсовь, признано полезным, для вьведения правильного хозяйства и наблюдения за льсоустройством, раздьлить вьс льса, Министерству Государственных Имуществ подвь-

Dnia 22 grudnia.

Monitor ogłosił dzisiaj obszernie postanowienie o reorganizacji ministerstwa spraw wewnętrznych, a to stosownie do artykułu prawa budżetowego z 1844 roku, na mocy którego, każde ministerstwo ma otrzymać organizację centralną od 1-go stycznia 1845 roku. Centralny zarząd powyższego ministerstwa będzie nadal złożony z gabinetu Ministra i 7 oddziałów: Jeneralnej policyi, administracji ogólnej i departamentowej, administracji gmin i szpitali, zarządu więzień, oddziału sztuk pięknych i oddziału rachunkowości. W biurze Ministra będzie się znajdowało 196 urzędników, z płacą stożunkową od 1,500 do 12 000 fr. Również postanowienia ogłoszono już także względem organizacji ministerstw: budowli publicznych, rolnictwa i handlu, wychowania publicznego i skarbu.

— Parostatek *Fulton* który niedawno odplyną z Brestu, powiódł do Buenos Ayres P. Marceil, jako tymczasowie sprawujacego interes francuzkie. Głównym celem jego posłannictwa jest przywrócić zgodę między Admiralem Lainé i francuzkim Jeneralnym Konsulem P. Pichon, oraz naklonić o ile można pierwszego do widoków Konsula.

— Ludwik Napoleon przesłał list do dziennika *Globe*, w którym ubolewa wprowadzić, że Jeneral Montholon ważne pamiętniki, o więzieniu Napoleona na wyspie św. Heleny, ucykwowo w felletonie dziennika *Presse* ogłaszać będzie, ale przytém zaręcza także za ich rzetelność.

— Wiadomo jest, że Sardynija zawarła d. 28 go sierpnia 1843 roku traktat handlu i żeglugi z Francją. Traktat ten, oprócz zapewnienia jednakowego przyjmowania okrętów w portach obu państw, uregulował także inne stosunki handlowe, a mianowicie zapewniał własność literacką i artystyczną, oraz znaczne korzyści dla płodów francuzkich rolniczych i przemysłowych. Dotychczas układ ten nie wszedł w wykonanie, podobno z przyczyny wpływu obcego; można się więc spodziewać, że rozprawy Izby wywołają objaśnienia w tym względzie.

— Dopiero w następnny Wtorek, 24 go grudnia, rada Ministrów ma ostatecznie postanowić względem redakcyi mowy od tronu na otwarciu Izby.

— Pogłoski, rozsiewane o zmianie gabinetu, są zupełnie bez zasadne.

Dnia 23 grudnia.

Dwór przedwczoraj udał się do Wersalu. Przed

syjskich włościan — osiadania licznymi rodzinami w jednym miejscu — wynika często, zwłaszcza we wsiach większych, że leśnik mieszka o 20, 30 i więcej wiorst od dzielnicy, straży jego powierzonej. Z powodu zupełnej niedogodności takiej straży lasów, już w roku 1832 uznano za rzecz konieczną urządzić oddzielną stałą straż leśną.

Do roku 1837 osiedlono tylko kilka rodzin w dwóch guberniach, a Ministerjum Dóbr Państwa, przy wykonaniu tego zbawionego i, mianowicie w droższych kwaterach lasu, niezbędnego środka, spotkało nadzwyczajne trudności.

Dla uchylenia rozmaitych niedogodności, uznano za rzecz konieczną przystąpić niezwłocznie do podziału wszystkich leśnych kwater na objazdy i obchody; ale ich rozgranienie w lasach, ogromne przestrzenie zalegających, a których plany albo zgola nie były zdjęte, albo bardzo niedokładne, łączyło się z trudnościami nie do uwierzenia. Dzięki jednakże usilności i pracy leśniczych, oznaczenie objazdów i obchodów, na zasadzie szczególnych w tej mierze przepisów, przychodzi już stopniowo do skutku.

Podział lasów na vice-inspektury.

Skierowawszy tym sposobem czynności miejscowego leśnego zarządu w guberniach ku dzielnemu zabezpieczeniu lasów, uznano za rzecz pożyteczną, dla zaprowadzenia porządnego leśnego gospodarstwa, tudzież czuwania nad urządzeniem lasów; podzielić wszystkie lasy, od Ministerjum Dóbr Państwa zależne, na sześć vice inspek-

До выезда из Тюльери, Его Величество принимал поздравление дипломатического корпуса, по случаю бракосочетания принца Омальского.

— Говорят, что Г. Гизо отправил высших чиновников своего министерства, в Бресть и Рош-Форт, для ожидания там Г. Дюпети-Туара, так как неизвестно в которую из этих двух гаваней прибудет фрегат *Reine-Blanche*, на коем он возвращается из Отаити. Опасаются, чтобы приезд адмирала, во время прений по адресу, не поставил в затруднительное положение министров.

— Депутаты из провинции собираются в значительном числе, и, по видимому, их прибыло уже покрайней мере 200 чел., к открытию палаты. В совещательном зале палаты, несколько уже дней происходят собрания членов, преимущественно оппозиционных; консерватисты не принимают в них участия. Кабинет в настоящую минуту сильно и надежде, чем когда либо.

— *Journal des Débats* первый подал собою пример — печатать многотомные романы в фельетонах ежедневной газеты. Таким образом были прежде напечатаны — Парижские тайны, г-на Сю, потом *Modeste Mignon* Балзака, теперь печатается Роман Дюма: *le Conte de Montchristo*. С тех пор необыкновенные успехи этой журнальной спекуляции, возбудили общее соревнование, преимущественно после того, когда *Constitutionnel* напечатал таким образом „Вечного Жида“ г-на Сю. В настоящую минуту, перед наступлением нового года и новой подписки, спекуляция сия достигла до степени неистовства, и газетный фельетон угрожает поглотить всякий другого рода публикаций. Кроме значительного числа романов, обещанных на следующую год, упомянуто было насчет печатания в фельетонх Истории Империи, бывшего первого министра Г. Тьера, и наконец редакция газеты *Presse* объявила, что поместит в столбцах своих все сочинение Г. Шатобриана, под заглавием: „Замогильные Записки“ (*Mémoires d'outre tombe*). Любопытство было подстрекнуто до высочайшей степени, когда почтенный и маститый этот писатель, справедливо оскорбленный тем, что его слава употреблена была таким образом, для журнальной спекуляции, поместил во всех газетах сильный протест, объявляя, что все его сочинения, как известные уже, так и напечатанные еще, проданы им одному только книгопродавцу-издателю, что, относительно замогильных записок, сделано условие, что по которому они будут обнародованы не прежде, как после его кончины, и что потому будет требовать судебным порядком удовлетворения за сию злоупотребу его

домственные, на шесть вице-инспекций (*), по географическому положению губерний и сообразно пространству лесов, в них заключающихся. Заведывание всеми вице-инспекциями поручено особым штаб-офицерам, которые, имея пребывание в центре губерний, вице-инспекции составляющих, обязаны в особенности, в летнее и во всякое другое время, когда сие необходимым окажется, объезжать главные казенные леса, удостовериться в исправном состоянии стражи и всех вообще чинов лесного управления, и о предположениях своих к устройству лесов вообще и возвышению с них доходов доставлять после сих осмотров подробный свідѣнія, которые разсматриваются совокупно в особом учрежденном в С. Петербурге Специальном по лесной части Комитетъ.

(Окончаніе впереди.)

(*) Общее пространство лесов, состоящих в управлении и надзоръ Министерства Государственных Имуществъ, составляет всего 118,570,900 десятинъ. В томъ числѣ:

1) Собственно казенныхъ лесовъ	92,481,490 дес.
2) Заказныхъ роцъ	1,034,360 —
3) Корабельныхъ роцъ	1,444,880 —
4) Приписанныхъ къ заводамъ, фабрикамъ и проч.	6,801,390 —
5) Принадлежащихъ казеннымъ селеніямъ	14,623,320 —
6) Принадлежащихъ казеннымъ имѣніямъ	1,991,640 —
7) Духовнаго Вѣдомства	30,000 —
8) Городскихъ	45,200 —
9) На оброчныхъ статьяхъ	230,570 —

выездомъ из Тюльери, Крѣль принимовалъ повшзшования Ціаля Дипломатичекого, з powodu małżeństwa Хієція Аумала.

— Слышачъ же P. Guizot розеалъ вышзыхъ урѣдникѣвъ свего министерства до Бресту и Rochefort, dla oczekiwanіа там P. Dupetit Thouars; nie wiadomo bowiem do ktѣrego z tych двѣхъ portѣвъ завиніе fregata *Rine Blanche*, na ktѣrej z Otahiti powraca. Obawіаją się, aby przybycie Admirala właśnie w czasie rozpraw nad adresem, nie utrudniło połozenia Ministrѣвъ.

— Deputowani z prowincyi przybywają coraz lieznіej, i zdaje się, że najmnіej 200 bѣdzie obecnych przy otwarciu Izby. W sali konferencyjnej Izby, odbywają się już od dni kilku zgromadzenia członkѣвъ, zwłaszcza opozycyjnych; Konserwatysty nie biorą w nich udziału. Cabinet w tѣj chwili jest silniejszy i pewniejszy siebie niź kiedy.

— *Journal des Débats* piѣrwszy dał przykladъ ogłaszania romansѣвъ kilkonasto-tomowych w feljetonach codziennęj gazety. Tak były naprzѣd ogłoszone Tajemnice Paryża, P. Sue, potem *Modeste Mignon* Balzaka, teraz idzie jeszcze romans Dumas'a: *le Comte de Montchristo*. Odtąd nadzwyczajne powodzenie tego gazeciarskiego wymysłu obudziło powszechne spѣtzawodnistwo, zwłaszcza kiedy *Constitutionnel* zaczął drukować tym sposobem, „Wiecznego Жида“ P. Sue. W tѣj chwili, przedъ nadchodzącymъ nowym Rokiem i nową prenumeratą, spekulacya ta doszła do stopnia prawdziwego szału i feljeton gazetowy grozi pochłonięciemъ wszelkiej innęj formy publikacyi. Prѣcz mnѣstwa zapowiedzianychъ romansѣвъ, była mowa o drukowaniu feljetonemъ Historii Cesarstwa, przezъ bylego piѣrwszego Ministra P. Thiers, a nakoniecъ Redakcyя gazety *Presse* ogłosiła, że umieści w swoichъ feljetonachъ całe dzieło P. de Chateaubriand pod tytułem: „Pamiętniki zъ tamtęj strony grobu“ (*Mémoires d'outre-tombe*). Interesъ był zaostrzony do najwyшzego stopnia, kiedy znany i sѣdziwy ten pisarz, słuśnie obrażony, że stara jego слава tymъ sposobem na gazeciarską tandetę wystawioną została, zaprotestowałъ najsilniej po wszystkichъ gazetachъ, oшwiadczającъ, że wszystkie jego dzieła, takъ już znane, jak i niedrukowane jeszcze, są przedane na własnośćъ jednemu tylko księgarzowi Wydawcy; że co do Pamiętnikѣвъ pogrobowychъ, umówionemъ zostało za niezbędny warunekъ, iż nie wyjdą, aż dopіero po jego zgonie, i że zatemъ sądownie poszukiwacъ bѣdzie zadoścuczynienia za takъ niegodny z nadużyciemъ zaufania frymarkъ jego imieniemъ. Teraz Wydawca gazety *la Presse*, P. DuJarrier ogłosiłъ odpowiedź, na pismo P. de Chateaubriand, zъ ktѣrej się okazuje, że zakupiłъ rzeczywiście u Księgarza Wydawcy Pamiętniki zъ zagrobu szła h tego

tur *), podlugъ jeograficznego połozenia gubernij i podlugъ rozległości lasѣвъ, w nichъ bѣdącychъ. Zarządъ tymi вице-инспектурami, поручony zostałъ osobnymъ штаб-офицеромъ, ktѣrzy mieszkającъ w środku gubernij, вице-инспектуры składającychъ, obowiązani są w szczegѣlności, latemъ lub w każdymъ innymъ czasie, kiedy się tego okaże potrzeba, objeżdżać główne skarbowe lasy, prz-konywać się naocznie o porządku stanie straży i wszystkichъ w ogѣlności urzędникѣвъ lesnego wydziału, i o postrzeżeniachъ swoichъ w przedmiocie urzędzenia lasѣвъ w ogѣlności i podwyższenia zъ nichъ dochodu, podawać, po każdymъ objeżdżcie, szczegѣlowe wiadomości, ktѣre się rozp trują razemъ w ustanowionymъ oddzielnie w St. Petersburgu Specyjalnymъ dla lesnego wydziału Komitecie.

(Dokończenie nastąpi.)

*) Ogѣlna rozległość lasѣвъ, zostającychъ pod dozoremъ i w wiedzy Ministerjumъ Dѣbr Państwa, wynosi 118,570,900 dziesięcin. (Dziesięcina 1½ morga litew.). W tѣj liczbie:

1) Właściwie skarbowychъ lasѣвъ	92,481,490 dz.
2) Zarośli na lasъ puszczonej	1,034,360 —
3) Lasѣвъ okrętowychъ	1,444,880 —
4) Należącychъ do różnychъ fabrykъ	6,801,390 —
5) Należącychъ do wsi skarbowychъ	14,623,320 —
6) Należącychъ do majątności skarbowychъ	1,991,640 —
7) Do wiedzy duchownej	30,022 —
8) Miejskichъ	45,200 —
9) Czyszowychъ	230,570 —

мени. Теперь редакторъ газеты *la Presse*, Г. Дюжарриэ, напечаталъ письмо въ отвѣтъ Г. Шатобриану, изъ коего видно, что онъ откупилъ у издателя замогиальныя записки достопочтеннаго Виконта, и что обнародуетъ оныя только послѣ его кончины.

Между тѣмъ эта же газета *la Presse* увеличила свой форматъ, что причинило много хлопотъ всей периодической литературѣ; уже *Gazette de France* и *l'Afrique* предсказали такое же увеличеніе; но газета *l'Est-fette* неограничилась этимъ: она объявила, что ее будетъ получать всякій *даромъ*, кто подпишется на бібліотеку Романовъ въ 700 томовъ, издаваемую ея редакторомъ.

А н г л и я.

Лондонъ, 20 Декабря.

Изъ Бомбая, отъ 1-го Ноября сообщаютъ, что Датскія владѣнія въ Трангеборгъ, Серампуръ и на Коромандельскомъ берегу, проданы Датскимъ правительствомъ Остъ-Индской компаніи, и уже англійскій флагъ развѣвается по всюду на этихъ пунктахъ. Говорятъ также о приобрѣтеніи Прусской колоніи въ тенассеримской провинціи. Владѣніе сіе составляетъ частную собственность.

— Ея Величество Королева, въ сопровожденіи принца Альберта и находящихся нынѣ при дворѣ гостей, посетила Смитфилдское общество, основанное для улучшенія породы домашняго скота.

— За четыре дня предъ симъ, въ Дриориленскомъ театрѣ, во время представленія балета: „Возстаніе въ Серампъ“, случилось горестное происшествіе: Танцовщица Миссъ Клара Вебстеръ, игравшая роль одной изъ одалыхъ харема, слишкомъ близко подошла къ освѣщенному газомъ транспаранту, отъ чего тонкое платье ея загорѣлось. Зрители приведены были въ ужасъ, когда артистка охваченная пламенемъ выбѣжала изъ-за кулисъ на сцену; никто изъ игравшихъ на сценѣ не смѣлъ къ ней приблизиться. Наконецъ одинъ изъ служителей бросился на помощь къ несчастной и погасилъ пламя; но молодая танцовщица уже такъ сильно была обожжена, что, не смотря на скорое медицинское пособіе, вчера скончалась.

— Правленіе острова Джернсей, лежащаго въ проливѣ Кале, поднесло Королевѣ прошеніе объ реформѣ настоящаго ихъ устава. Извѣстно, что островъ этотъ руководствуется законами французскими, и въ англійскомъ парламентѣ не имѣетъ представителей.

— Еврейское народонаселеніе, въ соединенныхъ Королевствахъ Великобританіи, простирается до 24,000 человекъ.

21 Декабря.

Въ Дублинской официальной газетѣ отъ 18 го с. м. напечатано объявленіе намѣстника Ирландіи о лицахъ, назначенныхъ Королевою, въ засѣданіи тайнаго совѣта, членами разныхъ духовныхъ и богоугодныхъ заведеній. Въ числѣ назначенныхъ находятся три архіепископа и двое свѣтскихъ католиковъ. Замѣчательно, что архіепископы поименованы впервые со всеми изъ церковными титулами.

— Вчера происходило собраніе членовъ Остъ-Индской компаніи, бывающее черезъ каждые три мѣсяца. Предсѣдатель объявилъ собранію, что постановленіе о назначеніи генералу Нотту пожизненной пенсіи въ 1,000 фунт. стерл., утверждено контролемъ Остъ-Индской компаніи. Потомъ собранію доложены были жалобы Короля Дольги, о притѣснительныхъ дѣйствіяхъ Остъ-Индскаго правительства.

— Во время бывшаго третьяго дня густаго тумана, два парохода столкнулись на Темзѣ близъ Гринича, съ такою силою, что одинъ изъ нихъ разбился совершенно; причѣмъ до 16 человекъ пассажировъ частію лишились жизни, частію сильно ранены. Капитанъ и экипажъ парохода уцѣлѣли.

— Вчера, на площади, противъ Лондонскаго моста, поставлена была колоссальная статуя Вильгельма IV, противъ улицы, носящей его названіе.

— Хотя въ журналѣ *Standard* увѣрили, что извѣстіе, будто бы правительство намѣревается уменьшить проценты 3 процентныхъ облигацій, не основательно; слухи однако же сіи постоянно расходятся; и некоторые даже утверждаютъ, что г-нъ Гольбууръ предложитъ парламенту уменьшить проценты на 1/4

Wice-Граби, lecz że nie ogłosi ich wcześniej jak po jego zgonie.

Tymczasem też gazeta *la Presse* powiększyła swój format, co też wiele zakłopotowało całą literaturę periodyczną. *Gazette de France* i *l'Afrique* zapowiedziały już podobne powiększenie; gazeta zaś *l'Estafette* dalej jeszcze poszła, albowiem ogłosiła, że każdy będzie mógł ją otrzymać *darmo*, kto zaprenumeruje na bibliotekę romansów od 700 tomów, wydawaną przez jej Redaktora.

A N G L I A.

Londyn, 20 grudnia.

Podług doniesień z Bombaj, z dnia 1 listopada, posiadłości Duńskie w Tranquebar, Serampur, i na wybrzeżu Koromandelu, przekazane zostały przez rząd Duński Kompanii Wschodnio Indyjskiej, i już bandera angielska powiewa wszędzie na tych punktach. Mowią także o zakupieniu osady Pruskiej w prowincji Tanasserim. Posiadłość ta jest własnością prywatną.

— Królowa łącznie z Xięciem Alhertem i bawięciami na jej dworze gośćmi zwiedziła klub Smithfieldski, ustanowiony w celu poprawy domowego bydła.

— Przed czterema dniami, przy przedstawieniu w teatrze Drurylane baletu *Powstanie w Seraju*, zdarzył się smutny przypadek. Tancerka Miss Klara Webster przedstawiająca jedną z Odalisek haremu, za bardzo się zbliżyła do transparentu oświetconego gazem, od którego lekko jej suknie zajęły się płomieniem. Okropnie było przerażenie widzów, gdy powstać chciała w ogniu wybiegła z za kulisy na scenę, a wszystkie jej towarzyszkі, zamiast śpieszyć na jej ratunek, z przestachem owszem uciekały od niej, bojąc się zachwycić płomienia. Dopiero jeden z posługaczy teatralnych rzucił się ku niej, i ogień na niej przygasił. Mimo to wszakże młoda tancerka tak została popalona, że pomimo śpiesznej lekarskiej pomocy, wczoraj właśnie zakończyła życie.

— Stany wyspy Guernesej, leżącej na kanale Kaletañskim, podały do Królowej prośbę o reformę ich dotychczasowej ustawy. Wiadomo, że wyspa ta rządzi się prawami francuzkiemi i wcale w parlamencie angielskim nie jest reprezentowana.

— Ludność żydowska w połączonych Królestwach W. Brytanii wynosi 24,000 dusz.

Dnia 21 grudnia.

Dublińska gazeta rządowa umieściła 18 b. m. ogłoszenie Lorda-Namiestnika o nowo-mianowanych przez Królowę na posiedzeniu Rady Tajnej komissarzach zakładow religijnych i dobroczynnych. W gronie tém jest trzech Arcybiskupów i dwóch świeckich katolików. Szczególniej zastanawia, że Arcybiskupi po raz pierwszy wymienieni są ze wszystkimi kościelnymi tytułami.

— Spółka Wschodnio-Indyjska odbywała wczoraj swoje kwartalne zgromadzenie, na którym Prezes oświadczył, że uchwała towarzystwa, przeznaczająca Jeneralowi Nott roczną płacę 1 000 funt. szter. potwierdzoną została przez urząd kontroli Indyjskiej. Następnie naradzano się nad zażaleniami Króla Delhi, względem przykrego z nim postępowania Indyjskiego rządu.

— Podczas gęstej mgły, wczoraj, dwa statki parowe tak mocno uderzyły o siebie na Tamizie pod Greenwich, że jeden z nich został zupełnie zgruchotany, przyczém 16 osób albo utraciło życie, albo ciężkie odniosło rany. Kapitan i osada okrętów ocaleli.

— Wczoraj ustawiono posąg kolosalny Wilhelma IV na placu, naprzeciw mostu Londyńskiego, wprost ulicy od jego imienia nazwanej.

— Pomimo zapewnienia pisma *Standard*, że wieść, jakoby gabinet zamierzał zniżyć stopę procentu papierów publicznych trzy-procentowych, jest bezzasadna, pogłoska ta jednak utrzymuje się ciągle; niektórzy nawet twierdzą, że P. Goulburn proponować będzie parlamentowi zniżenie procentu o 1/4 od sta na następne lat 20, po jako-

со ста на слѣдующіе 20 лѣтъ, а по истеченіи сего срока проценты снова должны быть уменьшены одною четвертью. На биржѣ не довольны этимъ распоряженіемъ, и въ *Times* полагаютъ, что слухи сіи нарочно распущены, чтобы удостовериться на случай надобности, какъ много правительство можетъ полагаться на содѣйствіе биржи.

Бельгія.

Брюссель, 22 Декабря.

Вчера, въ полдень, герцогъ и герцогиня Кобургъ-Готские и принцъ Эрнестъ Виртембергскій, пріѣхали сюда изъ Остенде. Того же дня высокіе путешественники обѣдали у Короля, а вечеромъ посѣтили театръ, на коемъ представлена была опера „Гугеноты“ соч. Мейербеера. Сегодня утромъ, Ихъ Высочества отравились въ дальнѣйшій путь.

— Палата представителей, послѣ двухдневныхъ преній о трактатѣ съ таможеннымъ союзомъ, утвердила оный 76-ю голосами противъ 7-ми. Послѣ чего трактатъ сей отправленъ въ сенатъ.

— Во всей Бельгіи господствуетъ необыкновенная стужа; на улицахъ Брюсселя, покрытыхъ глубокимъ снѣгомъ, нашли нѣсколькихъ замерзшихъ дѣтей.

Турція.

Константинополь, 4 Декабря.

Сэръ Стратфорд Каннингъ пріѣхалъ обратно, 18-го Нолбра, изъ своей поездки въ Дарданеллы.

— Сообщаютъ изъ Тренизонда, что тамошній Паша Абдуллахъ, утѣшенный предписаніемъ Порты, — непременно оправдаться въ своемъ поступкѣ съ англійскимъ консуломъ, и въ наказаніи Ионическаго уроженца, — предложилъ обиженному Греку значительное денежное вознагражденіе.

— Говорятъ, что на одномъ, пріѣхавшемъ на дняхъ въ Бейрутъ, кораблѣ, обнаружилась чума.

— Хотя писали, что въ Сиріи господствуетъ спокойствіе, но теперь мы узнаемъ противное. По рассказамъ всѣхъ путешественниковъ, въ означенной странѣ происходятъ повсюду грабежи и разбои. Бедуины заняли всѣ большія дороги, и мѣстное управленіе столь безсильно, что не въ состояніи предпринять противу нихъ никакихъ мѣръ.

— Докторъ Вольффъ сообщаетъ изъ Тегерана, что увольненіемъ своимъ изъ Бухары обязалъ онъ преимущественно содѣйствію персидскаго посланника, подъ покровительствомъ коего благополучно успѣлъ пріѣхать обратно въ Тегеранъ.

— На послѣднемъ суднѣ, пріѣхавшемъ изъ Тренизонда, замерзло нѣсколько турецкихъ пассажировъ.

— Недавно образовался здѣсь, въ слѣдствіе сношеній Порты и европейскихъ представителей, новый полицейскій судъ, состоящій изъ нѣсколькихъ турецкихъ чиновниковъ и делегатовъ иностранныхъ миссій; онъ назначенъ для частей: Галаты и Перы, и имѣть цѣлю опредѣлять наказанія за всякія преступленія, до коихъ могутъ дойти Франки противъ полицейскихъ узаконеній.

Съ итальянскихъ границъ, 2 Декабря.

Евреи въ Иерусалимѣ предали анаемъ Раввина Филипсона въ Магдебургъ и Д-ра Юста въ Берлинъ, за то, что эти почтенные мужи совѣтовали, чтобы собираемыя въ Европѣ въ пользу Иерусалимскихъ Евреевъ, денежныя приношенія, употребляющіяся ежегодно до 1½ милліона таллеровъ, употреблены были частію на основаніе въ Иерусалимѣ еврейскаго госпиталя и училища. Иерусалимскіе Евреи нехотятъ ничему обучаться, и обнародовали прокламацію, въ коей, между прочимъ, говорятъ: „Мы Израилево племя, священный народъ, не принимаемъ никакого участія въ чужихъ наукахъ, знаніяхъ, искусствахъ, медицинѣ и т. п. Ибо, если бы мы рѣшились дни наши посвятить наукамъ, чтожь тогда сдѣлалось бы съ нашею вѣрою?“

въ то время, процентъ снова 0,1/4 отъ ста ма быть сниженъ. Rozporządzenie tego rodzaju nie jest chętnie na giełdzie widziane, i *Times* mniema, że pogłoskę taką, dla tego jedynie puszczone w obieg, aby się dowiedzieć, o ile na przypadek przedsięwzięcia podobnych środków, rząd liczyć może na spóździałanie giełdy.

Бельгія.

Bruxella, 22 grudnia.

Wczoraj, około południa, Xięstwo Ich Mość Koburg-Gotha i J. K. W. Xiążę Ernest Wirtembergski, przybyli z Ostendy i znajdowali się na wielkim obiedzie u króla. Wieczorem, wysocy podróżni odwiedzili teatr, gdzie dawano operę Meyerbeera, *Hugonoci*, a dziś rano udali się w dalszą drogę.

— Izba Reprezentantów, po dwudniowych rozprawach nad traktatem ze związkiem celnym, przyjęła go 76 głosami, przeciw 7. Traktat pomieniony odesłano do Senatu.

— Wielkie zimna panują w całej Belgii; na ulicach Brukselli, pokrytych głębokim śniegiem, znaleziono kilkoro zmarłych dzieci.

Турція.

Konstantynopol, 4 grudnia.

Sir Stratford Canning powrócił d. 18 listopada ze swjej wycieczki do Dardanellów.

— Donoszą z Trebizondy, że tameczny Basza Abdullach, przestraszony wezwaniem Porty, aby się usprawiedliwił z postępkami swego z Konsulem angielskim, i z ukarania Juńczyka, ofiarował pokrzywdzonemu Грекови znaczne wynagrodzenie pieniężne.

— Zapewniają, że na okręcie przybyłym przed kilkoma dniami do Bejrutu, wybuchnęła morowa zaraza.

— Chociaż głoszone, że Syria znajduje się w stanie spokojności, dowiadujemy się jednak, iż rzecz ma się wcale inaczej. Według zgodnego świadectwa wszystkich podróżnych, w prowincyi pomienionej panują wszędzie gwałty i rozboje. Beduini trzymają w oblężeniu wszystkie gościńce, a rząd nie jest dosyć silny, aby przeciw ich rabunkom jakiegokolwiek przedsięwziąć kroki.

— Dr. Wolff donosi z Teheranu, że uwolnienie swoje z Buchary, winien jest szczególniej pomocy Po-ła perskiego, pod którego opieką udało mu się powrócić szczęśliwie do Teheranu.

— Na ostatnim okręcie trebizondzkim zmarło kilku podróżnych tureckich.

— Niedawno utworzył się tu, w skutek porozumienia się między Portą i Reprezentantami europejskimi, nowy trybunał policyjny, złożony z kilku urzędników tureckich i delegowanych od poselstw zagranicznych; przeznaczony on jest dla dzielnic Pera i Galata, i ma na celu stanowić karę na wszelkie przestępstwa, jakich się dopuścić mogą Frankowie przeciw prawom policyjnym.

Od granic tureckich, 2 grudnia.

Żydzi w Jeruzolimie wyklęli Rabina Philipsona w Magdeburgu i D-ра Jost w Berlinie, a to dla tego, iż ci dwaj zacni mężowie radzili, aby zbieranych w Europie dla Żydów Jeruzolimskich składek pieniężnych, corocznie około 1½ mil. tal. wynoszonych, użyto w części na urządzenie szpitala i szkoły żydowskiej w Jeruzolimie. Żydzi w Jeruzolimie nie chcą się niczego uczyć, i wydali teraz odezwę, w której mówią między innemi: „My, nasienie Izraela, narod święty, nie mamy żadnego udziału w obcych naukach, wiadomościach, sztukach, medycynie i t. p. Gdyż, gdybyśmy chcieli dni nasze przepędzać na nauce, cożby się wtedy z naszą religią stało?“